

Udkast til lov om sædelig forkomne og vanvyrdede børns behandling^{*)}.

Kapitel I.

Betingelserne for og fremgangsmåden ved
det offentliges indgriben.

§ 1. Børn, der ikke har fyldt det 16 år, bliver i overensstemmelse med nedenstående regler af det offentlige at anbringe i opdragelsesanstalt eller børnehjem, hvis vedtægter af Kougen er stadfæstede, eller i pålidelige og hæderlige private familier, såfremt

- a. de har begået strafbare, om sædelig fordærvelse eller vanvyrd vidnende handlinger, og anbringelsen antages hensigtsmæssig af hensyn til deres forbedring, eller for at hindre gentagelser, eller
- b. de på grund af forældres eller opdrageres lastefuldhed eller grovere forsømmelighed findes vanvyrdede, mishandlede eller sædelig forkomne, eller må befrygtes at ville sædelig fordærvs, eller
- c. anbringelsen på grund af børnenes slette opførsel eller andre mislige forhold, hvorpå der ikke ved hjemmets eller skolens opdragelsesmidler har kunnet rådes bod, fremstiller sig som nødvendig for at redde dem fra sædelig undergang.

*) Se side 65.

Hvor det findes påkrævet, bliver tillige forældremyndigheden at frakende enten begge eller den ene af forældrene og barnet i tilfælde at stille under værgemål.

§ 2. Uden for de i straffelovens § 56 omhandlede tilfælde afgøres spørgsmålet om anvendelsen af de i § 1 nævnte forholdsregler i overensstemmelse med efterfølgende forskrifter.

§ 3. I ethvert herred og ladested med særskilt kommunebestyrelse dannes en komite, bestående af stedets underdommer som formand, dets ordfører, formændene i skole- og fattigstyret samt en af menighedens præster og en på stedet bosiddende eller praktiserende læge, begge efter formandsskabets opnævnelse, hvor der haves valg mellem flere.

I enhver købstad dannes en komite, bestående af en af dens dommere som formand, en af dens læger og af dens præster, alle efter formandsskabets valg, samt af et af og inden skolestyret og tvende af og inden fattigstyret opnævnte medlemmer.

I forfaldstilfælde indtræder vedkommende tjenestemandes sædvanlige stedfortræder, for så vidt nogen sådan haves, og for de øvrige medlemmers vedkommende stedfortrædere, der vælges på samme måde, som disse selv.

Komiteen er beslutningsdygtig med fire medlemmer, hvoriblandt formanden eller dennes stedfortræder.

§ 4. Det påligger alle offentlige tjenestemænd, der i tjenestens medfør kommer til kundskab om omstændigheder, som antages at kunne begrunde anvendelsen af nogen i § 1 nævnt forholdsregel, derom at gøre påtalemyndigheden anmeldelse.

Det påligger påtalemyndigheden overalt, hvor den enten selv finder det begrundet, eller hvor det fordres af stedets fattig- eller skolestyre, at forelægge spørgsmålet om anvendelsen af nogen sådan forholdsregel for den i § 3 omhandlede komite på det sted, hvor barnet bor eller for tiden opholder sig.

§ 5. Komiteen fatter sin beslutning, der må ledsages af grunde, i møde for lukkede døre, efter at der er givet påtalemyndigheden og forældrene eller dem, som står i disses sted, anledning til at udtale sig og barnets person og stilling så vel som hjemmets forhold omhyggeligt er undersøgte.

Komiteen kan på samme måde som domstolene efter straffeprocenloven indkalde, afhøre og edfæste vidner og foretage andre undersøgelseshandlinger samt til dette øjemed anvende de samme tvangs- eller straffemidler som disse.

Er faderen frakendt fadermyndigheden, kan moderen beskikkes som værge, når hun ikke bor sammen med faderen.

Ellers er, når barnet stilles under værgemål, i tilfælde af anbringelse i opdragelsesanstalt dennes bestyrer selvskreven som værge.

§ 6. Giver forældrene eller de, som står i disses sted, sit minde til forholdsreglen, behøver, når påtalemyndigheden og skole- eller fattigstyret er enige, spørgsmålet alene da at forelægges komiteen, hvor nogen af disse myndigheder finder, at anbringelsen bør ske i opdragelsesanstalt.

§ 7. Om de af komiteen fattede beslutninger gives der uopholdelig påtalemyndigheden meddelelse. For forældrene eller de, som står i disses sted, bliver, for så vidt de ikke har været tilstede i mødet, dens beslutning om anbringelse at forkynde efter reglerne i straffeprocenlovens §§ 146—152.

Enhver af forældrene, hvem barnet efter beslutningen fratages, kan inden 10 dage efter beslutningens forkyndelse fordre en i henhold til § 5 fattet beslutning forelagt det regeringsdepartement, hvem gennemførelsen af denne lov er overdraget.

§ 8. Beslutningens fuldbyrdelse sker, om fornødiges, ved politiets eller fattigvæsenets tjenestemænd.

Hvor intet modsat er bestemt, bliver den i tilfælde, hvor den i henhold til § 7, 2 led, kan overklages, ikke at fuldbyrde, forinden klagefristen er udløbet. Under samme

betingelser bliver den heller ikke at fuldbyrde, så længe en betimelig fremsat klage endnu er uafgjort.

§ 9. I ethvert tilfælde kan, hvor der er fare ved ophold, komiteen og, om ikke heller dennes beslutning kan oppebies, påtalemyndigheden i forening med fattigstyrets formand træffe sådan foreløbig bestemmelse angående barnets anbringelse, som måtte findes påkrævet.

Kapitel II.

Om anbringelsesmåden.

§ 10. I beslutningen bliver anbringelsesmåden at bestemme, og såfremt anbringelse i opdragelsesanstalt eller børnehjem vælges, da tillige anstalten at angive.

Findes enten på grund af mangelfuldt kendskab til barnets karakter, eller fordi det er tvivlsomt, hvorvidt en påtænkt anbringelse lader sig iværksætte, eller af andre grunde endelig bestemmelse ikke for tiden at kunne træffes, tegnes afgørelsen som foreløbig.

Hvor dertil er anledning, kan det i dette tilfælde bestemmes, at barnet anbringes i en anstalt, særlig beregnet på midlertidigt ophold og på foretagelsen af de undersøgelser, hvoraf den endelige bestemmelse beror.

§ 11. Børn under 6 år kunne ikke anbringes i de i kapitel III omhandlede opdragelsesanstalter.

I eller nær den skolepligtige alder værende børn, som findes så sædelig forkomne, at ved deres benyttelse af den almindelige folkeskole andre skolebørn vilde i sær grad udsættes for skadelig påvirkning, bliver som regel at anbringe i de nævnte opdragelsesanstalter.

I opdragelsesanstalter af den i § 17 omhandlede art anbringes alene ældre, mindst 10 år gamle børn, som har begået grovere forbrydelser eller hvis forhold på anden måde vidner om særlig sædelig fordærvelse.

For børns vedkommende, der ikke antages sædelig forkomne, bliver anbringelse på anden måde end i opdragelsesanstalt, for så vidt dertil haves adgang, fortrinsvis at vælge.

§ 12. Beslutning om anbringelse i opdragelsesanstalt bliver så vidt mulig betimelig i forvejen at meddele dennes bestyrelse.

Finder denne enten af hensyn til pladsen eller af andre grunde at burde modsætte sig anbringelsen, bliver, om ikke enighed opnås, sagen at forelægge vedkommende departement, hvis afgørelse er bindende for alle vedkommende.

§ 13. Besluttes anbringelse i privat familie, sørger komiteen på hensigtsmæssigste måde for beslutningens udførelse. Den kan i dette øjemed overlade nogen i og udenfor sin midte at udfinde en familie, der er villig til at modtage barnet, og til hvilken det med tryghed kan betros, og at ordne det fornødne med denne. Det foretagne bliver i så fald ved lejlighed at forelægge komiteen til godkendelse.

Så vel stedets som andre steders politi, fattig- og skolestyre er pligtig til efter anmodning at give oplysninger og yde bistand ved anbringelsen. Ligeledes er de forskellige steders komiteer pligtige til indbyrdes på nævnte måde at bistå hverandre.

§ 14. Anbringes børn over skolepligtig alder i privat familie, kan det ske som tjenestetyende, håndværkslærlinge eller på anden måde.

Ved anbringelsen af yngre børn kan det aftales, at de fra det nævnte tidspunkt indtræder i tyende- eller lærlingsforhold.

I stedet for i familie kan en gut over skolepligtig alder med eget samtykke anbringes som skibsgut.

Privat anbragte børn, som rømmer eller på anden måde viser en særdeles slet opførsel, kunne overføres til opdragelsesanstalter også efter deres fyldte 16 år.

§ 15. Det påligger komiteen dels ved sine egne medlemmer, dels ved andre, og navnlig for pigernes vedkom-

mende ved kvindelig bistand, at føre regelmæssig tilsyn med de af dem udenfor opdragelsesanstalter anbragte børn og deres behandling, samt i tilfælde af misligheder eller mangler at søge rådet bod derpå. § 13, sidste led, finder herved tilsvarende anvendelse.

De i § 18, sidste led, omhandlede myndigheder er ligeledes berettigede til at føre tilsyn også med de udenfor opdragelsesanstalt anbragte børn.

Kapitel III.

Om opdragelsesanstalter.

§ 16. Staten opretter eller drager forsorg for, at der forefindes opdragelsesanstalter til opdragelse af børn, som i henhold til denne lov eller til straffeloven besluttet anbragte i sådanne.

Kongen kan give tilladelse til private eller kommunale anstalters benyttelse, når de er indrettede således, som nedenfor bestemt, og deres vedtægter undergives hans stadfæstelse. Tilladelsen kan altid tilbagekaldes.

§ 17. Særlige anstalter så vel for gutter som for piger, der er mindst 10 år gamle, og som har begået grovere forbrydelser, eller hvis forhold vidner om særlig sædelig fordærvelse, oprettes af staten.

Til disse anstalter bliver desuden fra andre anstalter at overføre:

1. enhver, der har fyldt det 18 år, og hvis ophold i anstalt ikke findes endnu enten endelig eller på prøve at kunne afsluttes;
2. enhver, der har fyldt sit 16 år, og som, efter at være løsladt på prøve, igen tages tilbage i anstalten.

Ligeledes kan til dem overføres fra andre anstalter børn, der på disse har gjort sig skyldige i forbrydelser, i

rømning, i forførelse af andre børn eller i en høj grad af genstridighed.

§ 18. I spidsen for hver anstalt skal stå en af Kongen udnævnt eller godkendt bestyrer eller bestyrerinde, der, så vidt intet modsat er bestemt, har den besluttende myndighed i alle anstaltens anliggender.

Det stedlige tilsyn føres af en dertil af vedkommende departement eller, om anstalten er privat, i overensstemmelse med dens vedtægter valgt komite, i hvilken stedets overøvrighed eller statsadvokat i ethvert tilfælde har sæde.

Det overordnede tilsyn føres af det vedkommende departement og af rigsadvokaten. Departementet kan til at bistå ved tilsynet med de anbragte piger antage en inspektrice.

§ 19. Ved enhver anstalt gives undervisning indtil det for folkeskolen bestemte mål, i hvilken også personer over 15 år, for så vidt de ikke findes at have nået dette mål, deltager. Ligeledes sørges for stadigt tilsyn af præst og af læge.

Løvrigt bliver børnene under hensyntagen til alder og kræfter at beskæftige på hensigtsmæssig måde, og navnlig, når de har nået en noget ældre alder, med passende arbejde.

§ 20. I anstalt af den i § 17 omhandlede art kan navnlig ældre, ny indtagne holdes fuldstændig afsondrede for en tid, der i alt ikke må overstige 8 måneder, og ikke 4 uden mindst lige så lang afbrydelse.

Personer, der i henhold til straffelovens § 56, 1 led, inddømmes til opdragelsesanstalt, bliver altid, hvor ikke omstændighederne gør det utilrådeligt, at hensætte i enrum for en tid mellem 7 og 21 dage.

Indbyrdes afsondring om natten kan finde sted overalt, hvor det antages hensigtsmæssigt.

De her omhandlede bestemmelser træffes af bestyreren såvidt mulig i forening med tilsynskomiteen.

§ 21. Som revselsesmidler kan, foruden den i § 17 omhandlede overflyttelse, anvendes:

Irettesættelse i enrum eller i andres overvær,
berøvelse af begunstigelser eller udmærkelser, tilståede
for godt forhold,

berøvelse af enkelte måltider eller nedsættelse indtil
halv kost for 1 å 2 dage,

forbud mod samtale og indsættelse i lys celle under
fritiden for indtil 1 måned.

På gutter under 15 år og på piger under 10 år kan
anvendes legemlig revselse overensstemmende med derom
givet reglement.

På børn over 10 år kan anvendes indsættelse i lys
celle med arbejde indtil 10 dage, og på personer over 15 år,
der er anbragte i de i § 17 omhandlede anstalter, indsæt-
telse i lys celle med arbejde og med eller uden hårdt natte-
leje indtil 30 dage, eller i halvmørk indtil 3 dage.

Flere af disse revselsesmidler kan under særdeles skær-
pende omstændigheder forenes.

Revselsen fuldbyrdes uanset, om den for opholdet i
anstalten bestemte tid er udløben.

Enhver anvendelse af revselse beslattes af bestyreren
og antegnes i protokol. Spørgsmål om anvendelsen af de
strængere revselsesmidler afgøres så vidt muligt af besty-
reren i forening med tilsynscommiten.

§ 22. Begår nogen i en opdragelsesanstalt anbragt en
forbrydelse, hvorfor han ikke kan idømmes højere straf
end 9 års strafarbejde, afgør påtalemyndigheden, hvorvidt
den skyldige skal overlades anstalten til afstraffelse på sådan
måde, som i § 21 bestemt, eller retslig forfølgning må blive
at rejse.

§ 23. I opdragelsesanstalt værende børn kan, efter at
de har været i anstalten i mindst 1 år, af dennes bestyrer
for en bestemt tid eller indtil videre anbringes på prøve i hæ-
derlige og pålidelige private familier. Anbringelsen bør så
vidt mulig ikke finde sted længere borte fra anstalten, end der
af dennes bestyrer kan føres stadigt tilsyn. Opfører den
således anbragte sig slet eller forlanges det af fosterfaderen,

eller befinder bestyreren det af andre grunde tjenligt, tages barnet igen tilbage til anstalten. I øvrigt kommer § 14 her til tilsvarende anvendelse.

På personer, der er anbragte i en i § 17 omhandlet anstalt, kommer denne bestemmelse ikke til anvendelse før efter mindst 2 års ophold i samme.

§ 24. For personer, som endelig udgår af opdragelsesanstalt, bør bestyreren, hvor dertil er anledning, søge en hensigtsmæssig beskæftigelse under forhold, der så vidt mulig sikrer mod fordærvelig indflydelse.

Enhver udgående medgives tvende sæt gode klæder og nødvendige reise penge. Hvad der er erlagt for hans arbejde af private (§ 23), bliver at udbetale ham eller anvende til hans bedste. Har han i anstalten udmærket sig ved flid og god opførsel, kan ligeledes i overensstemmelse med givne, nærmere regler et beløb som løn for udført arbejde tilståes ham eller anvendes til hans bedste.

§ 25. De nærmere regler om de offentlige opdragelsesanstalter gives af Kongen eller af den, han dertil bemyndiger.

Kapitel IV.

Om anbringelsens ophør og om omkostningernes udredelse.

§ 26. En i henhold til denne lov eller til straffeloven sket anbringelse af et barn ophører, om den finder sted i en opdragelsesanstalt af den i § 17 nævnte art, ved dets fyldte 21 år og ellers ved dets fyldte 18 år.

Dog ophører ikke herved for den i tjeneste anbragte forpligtelsen til at forblive i denne, for så vidt som dette følger af den desangående gældende lovgivning.

Ved et tidligere tidspunkt bliver anbringelsen at ophæve, når grundene for samme findes at være bortfaldne.

Er forældremyndigheden i henhold til § 1 frakendt nogen af forældrene, afgøres det, så fremt den løsladte ikke endnu har nået sit 18 år, tillige, om denne beslutning fremdeles skal opretholdes, i hvilket tilfælde den løsladte forbliver under særligt værgemål indtil sit 18de år.

§ 27. De i § 26 omhandlede beslutninger fattes for de i opdragelsesanstalt værende personers vedkommende af bestyrer og tilsynskomite og ellers af den i § 3 omhandlede komite, efter hvis beslutning anbringelse er sket.

Personer over 15 år, hvis begæring om at løslades, samt forældre, hvis begæring om at erholde et barn under 15 tilbage er afslået, kan forlange sagen forelagt det regeringsdepartement, hvem gennemførelsen af denne lov er overdraget.

En afslået begæring kan ikke gentages før om 6 måneder.

§ 28. På samme måde, som i § 27, første led, bestemt, fattes beslutning om anvendelsen af en ^{anbringelse} anbringelsesmåde eller anbringelse på et andet sted.

Dog kan også komiteen på det sted, hvor et barn er anbragt i privat familie, i stedet herfor beslutte dets indsættelse i opdragelsesanstalt, når barnet efter anbringelsen har udvist et forhold, som antages at gøre dette tilrådeligt.

Ligeledes kan den, som efter § 14 fører tilsyn med et i privat familie anbragt barn, hvor det findes utilrådeligt at oppebie komiteens beslutning, foreløbig sørge for barnets anbringelse andetsteds.

§ 29. Den godtgørelse, som ved anbringelse i privat familie erlægges til vedkommende fosterforældre, udredes af den kommune, hvori barnet er hjemstavnberettiget.

De andre med denne lovs gennemførelse forbundne omkostninger udredes af statskassen. Dog erholder denne af hjemstavnskommunerne godtgjort kr. 80 årlig for hvert barn, der anbringes på dens bekostning.

Hvad der af kommunen erlægges, kan, forsåvidt barnet har midler, afholdes af disse, og, for så vidt barnet er under 15 år, søges tilbage hos den forsørgelsespligtige.

§ 30. Denne lov træder i kraft
Fra denne tid

1. kan beslutning om børns anbringelse i de i denne lov kapitel III omhandlede opdragelsesanstalter alene ske ved dom i henhold til straffeloven eller på i denne lov omhandlet måde,
2. beslutning, hvorved børn uden samtykke af forældrene eller af dem, som står i disses sted, i henhold til sådanne grunde, som omhandles i denne lov, fratages disse for at anbringes andetsteds, alene fattes på den i denne lov bestemte måde,
3. er skoleloven af 26 juni 1889, henholdsvis §§ 10 og 9, litr. c., ophævede, og
4. ophæves bestemmelsen i lov af 15 juni 1881, § 1, om, at der til overenskomst om umyndiges antagelse i håndværkslære udkræves disses samtykke, for så vidt angår overenskomster affattede i henhold til denne lov §§ 14 eller 23.

B. Getz,
Rigsadvokat.